

T.C.
ADANA VALİLİĞİ
İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

Sayı : E-11194618-115.99-8707896

27.01.2023

Konu : Mera, Yaylak ve Kışlakların Kullanım
Esasları

DAĞITIM YERLERİNE

VALİLİK GENEL EMRİ

2023/1

Mera Yaylak ve Kışlakların Kullanım Esasları

- İlgi:
- 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu.
  - 4342 sayılı Mera Kanunu ve bu kanuna istinaden çıkartılan Mera Yönetmeliği.
  - 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu.
  - 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyedliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun.
  - Mülga: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının 2014/1No'lu Mera Yaylak ve Kışlakların Kiralanması Teknik Talimatı.
  - 17.12.2011 tarih ve 28145 sayılı Resmi Gazetede Yayımlanan Yurt İçinde Canlı Hayvan ve Hayvansal Ürünlerin Nakilleri Hakkında Yönetmelik.
  - Adana İl Mera Komisyonunun 06/01/2023 Tarih ve 2023/1 sayılı Kararı.

Mera yaylak ve kışlaklar ülkemiz hayvancılığına hizmet eden en önemli doğal yem kaynaklarıdır. Hayvancılıkla uğraşan vatandaşlarımızın büyük bir bölümü hayvan beslemek için ihtiyaç duydukları kaliteli kaba yem ihtiyacını mera yaylak ve kışlaklardan temin etmektedirler. Ayrıca bu alanlar sadece hayvan besleme için kaba yem üretmekle kalmayıp topraklarımızın yerinde tutulmasında, temiz su hava ve gıda üretiminde çok sayıda bitkisel ve hayvansal organizmaya ait gen kaynaklarının korunmasında büyük önem taşımaktadır. Ancak bu alanlar aşırı otlatma, işgaller ve düzensiz yapılaşma gibi nedenlerle gittikçe önemini yitirmekte veya yok olmaktadır.

Bu nedenle;

İlimiz dâhilindeki mera yaylak ve kışlakların aşırı, zamansız ve izinsiz otlatılmasını engellemek, işgallere son vermek, hayvancılıkla uğraşan vatandaşlarımızın bu yerlerden en iyi şekilde istifade etmelerini temin etmek, salgın ve bulaşıcı hayvan hastalıklarının yayılmasını önlemek, bu yerlere gidiş-gelişlerde ve orada ikamet edilen süre içerisinde güvenlik açısından herhangi bir problem yaşanmaması için asayişe ilişkin gerekli önleyici tedbirlerin alınması, kanunun uygulanmasında sorumluluğu bulunanların yükümlülüklerini hatırlatma, uygulamalarda kurumlar arası koordinasyonun sağlanması maksadıyla aşağıda belirtilen düzenlemelerin yapılması gerekli görülmüştür.

2023 yılında İlimiz genelindeki mera, yaylak, kışlak ve umuma ait çayır ve otlaklıklar aşağıdaki esaslar doğrultusunda kullanılacaktır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Do rulama Kodu: 7B28D1F9-585D-429E-B00C-A03122C128BB

Do rulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Köprülü Mh. Dr. Mithat Özsan Bulvarı No:4

Tel: (0322) 344 17 17 Faks: (0322) 344 15 15

Mail adresi : adana@tarim.gov.tr Kep:tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Selami ERBAY
Tekniker

1- 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 12'nci ve 22'nci maddeleri ile Mera Yönetmeliğinin 7'nci ve 13'üncü maddeleri hükümleri uyarınca mera, yaylak ve kışlaklarda her türlü kiralama işlemleri ve otlatma planlarının uygulanması İl Mera Komisyonunca yürütülmektedir. Komisyon dışında yapılan kiralama işlemleri yasal değildir, Belediye Başkanlıkların, Muhtarlıkların ve şahısların kiralama yetkisi bulunmadığından kiralama yapmaları durumunda 4483 sayılı Kanuna göre haklarında yasal işlem yapılacaktır.

2- Mera, yaylak ve kışlaklardan faydalanmak için şahsın; Mera Kanunu'nun 22. maddesi gereği tahsisin yapıldığı tarihte mera, yaylak ve kışlağın bulunduğu yerleşim yerinde en az 6 (altı) aydan beri ikamet ediyor olması, hayvanlarının ise 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu kapsamında yayımlanmış Yönetmelikler, Tebliğler, Talimatlar doğrultusunda Hayvan Sevk Raporu veya Menşei Şahadetnamesinde şahsın üstünde kayıtlı olması gerekir. Aksi takdirde şahıs ve üzerinde kayıtlı hayvanlar göçer konumunda olacağından, mera, yaylak ve kışlağın bulunduğu yerleşim yerindeki otlatma hakkından faydalanamaz.

3- İlimizde 2023 Yılı Otlatma Mevsimi;

Ceyhan, Çukurova, İmamoğlu, Karataş, Sarıçam, Seyhan, Yumurtalık ve Yüreğir İlçelerinde 1 Nisan - 15 Temmuz / 15 Ekim - 1 Aralık tarihleri,

Aladağ, Feke, Pozantı, Saimbeyli ve Tufanbeyli İlçelerinde 1 Mayıs - 15 Ekim tarihleri,

Karaisalı ve Kozan İlçelerinde 1 Nisan – 15 Temmuz / 15 Ekim - 15 Kasım tarihleri arasında uygulanacaktır.

Bu otlatma planı doğrultusunda ilimiz yaylak alanlarında otlatma mevsimi 1 Mayısta başlayıp 15 Ekimde sona ermektedir. Hayvanların kış mevsiminde barındırılması ve otundan yararlandırılması için kışlaklarda otlatma mevsimi 15 Ekim'de başlayacak buralardan yararlanan göçer hayvancılar ve sürü sahipleri Komisyonca belirlenen otlatma planına göre hareket edecektir. Bu tarihlerin kısaltılması ve uzatılması Komisyonumuz yetkisinde olup gerekli hallerde otlatma mevsimi 15-30 gün öne çekilecek veya uzatılacaktır.

4- İl Mera Komisyonunca otlatma amacıyla kiralanabileceği belirlenen mera/yaylak ve kışlakların 2023 yılı uygulamaları tahmini bedel hesaplamalarında 213,88 TL/ HB kullanılacaktır.

5- Kiralama işlemleri, yaylak ve kışlaklarda otlatmanın başlama ve bitim zamanı doğrultusunda 4342 Sayılı Mera Kanunu ve Mera Yönetmeliğinde belirtilen esaslar çerçevesinde İl Mera Komisyonunca (İl Tarım ve Orman Müdürlüğü) yapılacaktır.

6- İlimizdeki mera, yaylak ve kışlakları kiralamak isteyen sürü sahipleri otlatma mevsimi başlamadan altmış gün önce, otlatmak istedikleri yeri, getirecekleri hayvan sayısını ve cinsini belirten dilekçe ile ilimize gelecek aile bireyleri ve çobanları için daimi tebligat ve ikametgâh adresini beyan ederek, Kaymakamlık makamı vasıtasıyla veya doğrudan Adana Valiliğine (İl Mera Komisyonu) müracaat edeceklerdir. Yaylak kiralamalarında en son başvuru tarihi 1 Mart 2023 kışlak kiralamalarında ise 15 Ağustos 2023 tarihidir. Yerli göçerlerin ikamet ettikleri (otlatma hakkının bulunduğu) yerleşim yerine İl içi veya İl dışından satın alarak hayvan getirmeleri halinde koyun keçi kayıt sisteminden güncel hayvan sayısını belirten belgeyi ibraz etmesi gerekmektedir.

7- Mera Komisyonu talepleri olarak öncelikle ilimiz nüfusuna kayıtlı göçerlerin taleplerini değerlendirir. Onların talepleri karşılandıktan sonra başka il nüfusuna kayıtlı göçerlerin talepleri değerlendirilir. Talep edilen yer, İl Mera Komisyonuna bağlı olarak çalışan Mera Teknik Ekibi tarafından

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Do rulama Kodu: 7B28D1F9-585D-429E-B00C-A03122C128BB

Do rulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Köprülü Mh. Dr. Mithat Özsan Bulvarı No:4

Tel: (0322) 344 17 17 Faks: (0322) 344 15 15

Mail adresi : adana@tarim.gov.tr Kep:tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Selami ERBAY
Tekniker

incelenecek; kiralanmak istenen arazinin mera alanı olduğu ve kiralamaya uygunluğunun tespiti halinde kiralama için işlem başlatılacaktır. Kiralamalar 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu uyarınca gerçekleştirilir. İhale usulü, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 51/g maddesinde belirtilen Pazarlık Usulüdür.

8- Göçerler kiraladıkları mera, yaylak ve kışlaklara İl Mera Komisyonunun tahsis kararında belirtilen miktardan farklı sayıda hayvan getirmeyecekler, kiraladıkları yeri ücret karşılığı başkalarına kiraya veremeyecek, Komisyonca belirlenen otlatma planlarına uyacaklardır. Kiralayanların otlatma kapasitesinden fazla hayvan getirmeleri halinde haklarında 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 26. ve 27. maddeleri gereğince işlem yapılacaktır. Ayrıca mera yaylak ve kışlaklarda belirtilen otlatma mevsimi dışında süreyi aşarak otlatma yapanlar hakkında kira sözleşmesindeki hükümler uygulanacaktır.

9- Adana İli sınırları içerisinde herhangi bir mera, yaylak ve kışlakta hayvan otlatma maksadı ile hareket eden sürü sahiplerinden gidecekleri mera yaylak ve kışlağı İl Mera Komisyonundan kiraladıklarına dair belge istenecek belgesi olmayanlar hakkında gerekli yasal işlem yapılacaktır. Ayrıca sürüleriyle birlikte mera, yaylak ve kışlaklara hareket edecek hayvan sahiplerinin İl Hayvan Sağlık Zabıta Komisyonunun almış olduğu kararlara uymaları zorunludur.

10- Yaylak ve meraları kiralayanların hayvanlarını kiraladıkları yerlere nakletmeleri esnasında ekili-dikili ağaçlar, ziraatta kullanılan alanlar, su arkları, set ve bentler, hendek, duvar, tarla ve bahçe yolları gibi korunacak "çiftçi mallarına yapacakları" tecavüz ve verecekleri zararlar Çiftçi Mallarını Koruma Heyetleri tarafından zarar verenlerden ve ilgililerden koruma ücret tarifelerine göre tahsil edilecektir.

11- 2023 Yılı Mera Kiralama Özel sözleşmesine aykırı herhangi bir durum tespitinde sözleşme Valiliğimizce feshedilecektir. Kiralanan alana zarar verilmiş ise bu zarar kiralayandan tahsil edilecek ve kati teminatlar mera gelir hesabına aktarılacaktır. Ayrıca Komisyonun talebi üzerine kiralanan taşınmaz mal bulunduğu yerin Mülki Amirince İl-İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerinden görevlendirilecek yetkililer tarafından en geç 15 gün içerisinde tahliye ettirilecek Komisyona teslim sağlanacak, görevlendirilen bu memurların emniyeti Kolluk Kuvvetlerince alınacaktır.

Yaylak ve meralardan faydalanacak şahıslar, kiraladıkları yaylak veya meraları sürmek, inşaat yapmak vb. yollarla tahrip etmeyeceklerdir. Aykırı davranışlar hakkında yasal işlem yapılacaktır.

12- Belediye Başkanları ve Muhtarlar mera ve yaylaklara tecavüz olduğu takdirde ve Komisyon dışında yapılan kiralama işlemleri olması durumunu derhal Bakanlık İl / İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğüne, İl / İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü de Valilik veya Kaymakamlığa bildirmekle yükümlüdürler. Bu makamlarca 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun veya 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesi hükümlerine göre gerekli işlemler yapılacaktır.

13- 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 26. maddesi gereği 2023 yılında İl Mera Komisyonunca tespit edilen otlatma bedeli büyükbaş hayvanlar için 130 TL, küçükbaş hayvanlar için 13 TL olarak uygulanacaktır. Otlatma bedeli Mera Yönetim Birliği oluşturulmuş yerleşim birimlerinde Mera Yönetim Birliklerince diğer yerleşim birimlerinde ise Mahalle Muhtarlıklarınca tahsil edilerek belediye bütçesinde ayrı bir hesaba gelir kaydedilecek ve gelirler o yerin mera alanlarının ıslahı ve geliştirilmesi amacıyla kullanılacaktır.

14- İlimizdeki mera, yaylak ve kışlaklarda kiralama işlemi yapmadan, izinsiz hayvan otlatmaları tespit edilenlere ve 2023 yılında kiralamaya kapalı yerlerde otlatma yaptıkları tespit edilen sürü sahiplerine 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 26. ve 27. maddesi hükümleri uygulanacak ve otlatılan alanlara zarar verilmiş ise bu zarar sürü sahiplerinden otlatma bedelinin 3 katı peşin olarak tahsil edilecektir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Do rulama Kodu: 7B28D1F9-585D-429E-B00C-A03122C128BB

Do rulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Köprülü Mh. Dr. Mithat Özsan Bulvarı No:4

Tel: (0322) 344 17 17 Faks: (0322) 344 15 15

Mail adresi : adana@tarim.gov.tr Kep:tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Selami ERBAY
Tekniker

15- Mera ıslah ve amenajman projesi uygulanan yerlerde proje kapsamında hazırlanan Münavebeli Otlatma Planları uygulanır.

16- Mera yaylak ve kışlak umuma ait çayır ve otlaklıkların otlatma ihtiyacı fazlası olan biçilmeye uygun yerlerinde kışlık kaba yem ihtiyacını karşılamak üzere; kurulu ise o yerin Mera Yönetim Birliklerince, kurulu değil ise Mahalle Muhtarlıkları veya Belediye Başkanlıklarınca İl Mera Komisyonundan izin almak şartı ile biçim yaptırabilirler. Biçim yapılarak elde edilen kışlık kaba yem öncelikle otlatma hakkına sahip çiftçilerin ihtiyacını karşılamak üzere otlatma hakkı oranında paylaşılır, ihtiyaç yoksa satılarak elde edilecek gelir Mera Yönetim Birliği veya Mahalle Muhtarlıklarınca tahsil edilerek o yerin bağlı bulunduğu belediye bütçesinde ayrı bir hesaba mera geliri olarak kaydedilir. Elde edilen gelirler o yerin mera alanlarının ıslahı ve geliştirilmesi amacıyla kullanılır.

17- Sürü sahipleri, ilimize getirecekleri hayvanlar için 5996 sayılı Kanun uyarınca geldikleri İl / İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünden Hayvan Sevklerine Mahsus Yurtiçi Veteriner Sağlık Raporu alacaklar ve bu raporu yanlarında bulunduracaklardır. Sağlık Raporu olmayanlar hakkında 5996 sayılı Kanununun 36. ve 42. Maddeleri ile 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 32. Maddesi uyarınca gerekli işlem yapılacaktır.

18- Çiftçilerimiz ve sürü sahipleri hayvanlarını mera, yaylak kışlak ve kamuya ait otlak ve çayırlara naklederken ve/veya otlatırken kullandıkları güzergâhlardaki tarım arazilerine, su kanallarına, sıvat-suluk vb çiftçi mallarına zarar vermeyecek şekilde gerekli tedbirleri almaları gerekmektedir. Hayvanlarını il içerisinde meralara götürecektir çiftçilerimizin öncelikli olarak geçişlerini motorlu araçlar ile yapmaları gerekmektedir. Karayollarının belirli kesimlerinde bu yollardan yaya olarak faydalanma zorunda olan hayvan sürücülerini hayvanlarını veya hayvan sürülerini gidiş yönünde yolun en sağından ve en az genişlik işgal ederek ve imkan olduğunda taşıt yolu dışından götürmek zorundadır.

19- Mera, yaylak kışlak ve kamuya ait otlak ve çayırlarda; 442 sayılı Köy Kanununda öngörülen inşaatlar ile valiliklerden izin alınmak suretiyle imar mevzuatına göre yapılacak kullanım amacına uygun mandıra, suluk, sundurma ve süreklilik göstermeyen barınak ve ağıllar ile Turizm Bakanlığının talebi üzerine turizme açılması uygun görülen bölgelerde ahşap yapılar dışında ev, ahır vb. inşaatlar yapılamaz.

20- Hayvan sahiplerinin İlimize giriş yapabilecekleri yollar ve güzergâhlar üzerinde, ayrıca mera, yaylak ve kışlaklarda gerekli denetimler yapılarak, nakledilen veya otlatılan hayvanlara ilişkin gerekli belgelerin olup olmadığı kontrol edilecektir. Yasal mevzuata aykırı olarak hayvan nakleden veya otlatma yapanlar hakkında 5996 sayılı Kanun ile 4342 sayılı Mera Kanunu hükümlerine göre işlem yapılacaktır.

21- Belgeleri eksik olanlar ile kira sözleşmesine uygun olmayan sayı ve nitelikte hayvan getirenlerin mera, yaylak ve kışlaklara girişlerine müsaade edilmeyecek, girenler hakkında tutanak düzenlenerek yasal işlem yapılmak üzere Tarım ve Orman Bakanlığı İl ve İlçe Müdürlüklerine bildirilecektir.

22- Otlatma Mevsimi boyunca İl Jandarma Komutanlığı tarafından çeşitli devriyeler görevlendirilerek, vatandaşların can ve mal güvenliği sağlanacak, ayrıca bu emirde belirtilen hususların yerine getirilip, getirilmediği kontrol edilecektir. Yasal mevzuata aykırı olarak hayvan nakleden veya otlatma yapanlar tutanakla Tarım ve Orman Bakanlığı İl ve İlçe Müdürlüklerine bildirilecektir.

23- İşbu Valilik Genel Emri, görev ve sorumluluk alanları itibariyle Kaymakamlıklarca Belediye Başkanlıklarına, Mahalle Muhtarlıklarına ve Mera Yönetim Birliklerine tebliğ edilerek tebliğ belgeleri gönderilecektir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Do rulama Kodu: 7B28D1F9-585D-429E-B00C-A03122C128BB

Do rulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Köprülü Mh. Dr. Mithat Özsan Bulvarı No:4

Tel: (0322) 344 17 17 Faks: (0322) 344 15 15

Mail adresi : adana@tarim.gov.tr Kep:tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Selami ERBAY
Tekniker

Valilik Genel Emri'nin uygulanmasının temin ve takibi; Kaymakamlıklar, İl Jandarma Komutanlığı, İl Emniyet Müdürlüğü, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Belediye Başkanlıkları, Mahalle Muhtarlıkları, Mera Yönetim Birlikleri ve ilgili diğer resmi daireler tarafından ifa edilecektir.

24- Valiliğimizin 01.02.2022 tarih ve E.4355175 sayılı 2022/1 nolu Valilik Genel Emri yürürlükten kaldırılmıştır.

Yukarıda açıklanan emirlere uymayanlar hakkında diğer kanunlardaki hükümler saklı kalmak kaydıyla 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümleri gereğince yasal işlem yapılacaktır. Ayrıca, görevini ihmal eden veya kötüye kullanan muhtarlar ve diğer kamu görevlileri hakkında 4483 sayılı Kanuna göre Valilik veya Kaymakamlıklarca gerekli işlemler yapılacaktır.

Bilgi ve gereğini önemle arz ve rica ederim.

Dr. Süleyman ELBAN
Vali

Dağıtım:

Gereği:

Aladağ Kaymakamlığına
İmamoğlu Kaymakamlığına
Kozan Kaymakamlığına
Feke Kaymakamlığına
Saimbeyli Kaymakamlığına
Tufanbeyli Kaymakamlığına
Ceyhan Kaymakamlığına
Seyhan Kaymakamlığına
Çukurova Kaymakamlığına
Sarıçam Kaymakamlığına
Yüreğir Kaymakamlığına
Pozantı Kaymakamlığına
Karaisalı Kaymakamlığına
Yumurtalık Kaymakamlığına
Karataş Kaymakamlığına
Adana Orman Bölge Müdürlüğüne
Adana İl Emniyet Müdürlüğüne
Adana Jandarma Bölge Komutanlığına
(Adana İl Jandarma Komutanlığı)

Bilgi:

Niğde Valiliğine
Kayseri Valiliğine
Kahramanmaraş Valiliğine
Osmaniye Valiliğine
Hatay Valiliğine
Mersin Valiliğine

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Do rulama Kodu: 7B28D1F9-585D-429E-B00C-A03122C128BB

Do rulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Köprülü Mh. Dr. Mithat Özsan Bulvarı No:4

Tel: (0322) 344 17 17 Faks: (0322) 344 15 15

Mail adresi : adana@tarim.gov.tr Kep:tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Selami ERBAY
Tekniker

